

Žalm 150, Všetko, čo dýcha, nech chváli Pána (1. časť)

Katechéza Jána Pavla II. na všeobecnej audiencii pre veriacich v aule Pavla VI. 9. januára 2002

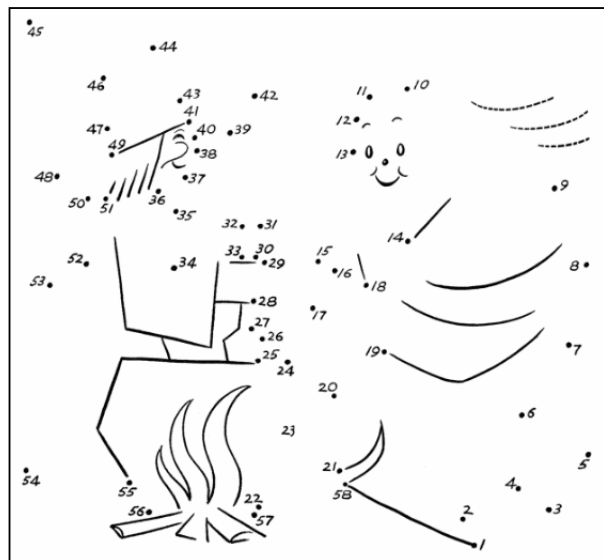
1. Záverečné slovo, ktoré zaznieva v knihe modlitby Izraela, je aleluja, čiže rýdza chvála Boha, a preto sa tento žalm dáva dvakrát v liturgii chvál, v druhej a štvrtej nedeli.

Krátky text sa skanduje v slede desiatich imperatívov, ktoré opakujú to isté slovo „Hallelu“, „Chváľte!“ Je to ako trvalá hudba a spev, zdá sa akoby nikdy nezhasali, tak ako je to aj v slávnom Aleluja v Händlovom Mesiášovi. Chvála Boha sa stáva istým druhom dychu duše, ktorý nepozná zastávku. Ako bolo napísané, „toto je jedna z odmien ľudskej bytosti: pokojné jasanie, schopnosť oslavovať“. Je to dobre vyjadrené v jednej fráze, ktorú rabbi Akiba ponúkol svojim žiakom: Každý deň spev, /spev pre každý deň/ (A. J. Heschel: Chi é l'uomo? Milano 1971, p. 198).

2. Zdá sa, že žalm sa rozvíja z trojakého momentu. V úvode v prvých dvoch veršoch (v. 1-2) sa pohľad upína na „Pána“ v „jeho svätyni“, v „jeho moci“, v „jeho mohutných činoch“, v „jeho velebnosti“. V druhom momente – podobnom skutočnému a vlastnému hudobnému pohybu — je do chvály zapojený orchester sionského chrámu (porov. v. 3-5b), ktorý sprevádza spev a posvätný tanec. Napokon v poslednom verši žalmu (porov. v. 5c) je scéna vesmíru, predstavovaného „všetkým, čo žije“, alebo, ak sa chce zdôrazniť najmä hebrejský originál, „všetkým, čo dýcha“. Sám život sa stáva chválou, chválou, ktorá stúpa od tvorov k Stvoriteľovi.

3. My sa teraz pri prvom stretnutí so žalmom 150 uspokojíme s tým, že sa zastavíme pri prvom a poslednom momente hymnu. Oni vytvárajú akýsi rámec druhého momentu, ktorý sa zaoberá srdcom skladby a ktorý preskúmame v budúcnosti, keď bude žalm znovu predložený v liturgii chvál.

Prvým sídlom, v ktorom sa rozvíja niť hudby a modlitby, je sídlo „svätyně“ (porov. v. 1). Hebrejský originál hovorí o „posvätnom“ priestore, čistom a transcendentnom, v ktorom prebýva Boh. Je tu teda ohlas nebeského a rajského horizontu, kde sa, ako upresňuje kniha Apokalypsy, sláva večná a dokonala Baránkova liturgia (porov. napr. Zjv 5, 6-14). Božie tajomstvo, v ktorom sú prijatí svätí do plného

spoločenstva, je priestorom svetla a radosti, zjavenia a lásky. Nie nadarmo, aj keď s určitou slobodou, starý grécky preklad Septuaginty i sám latinský preklad Vulgáty, navrhli namiesto „svätyně“ slovo „svätí“: „Chváľte Pána uprostred jeho svätých.“

Z L'Osservatore Romano, č. 2 (týždenné vydanie v taliančine) z 11. januára 2002

Učiteľ sa pýta Miša: „Miško mal si vo vrecku 10 saloniiek. Ale už ich tam nemáš. Čo máš vo vrecku???“

Miško odpovedá: „Asi dieru!“

**Raj Otcov púšte
O láske**

Abba Nilos povedal: „Šípy nepriateľa nemôžu zasiahnuť toho, kto miluje ticho, ale ten, kto sa pohybuje v dave, bude často zranený.“

prevzaté, spracoval MŠ

Vydáva	internet: www.grkat-sekcoy.sk
Gréckokatolícka cirkev	e-mail: presov.sekcoy@grkatpo.sk
Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov	tel.: 051/7725 540
Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov	tlač: A-print, sro., Reimanova 9, Prešov
Len pre vnútornú potrebu	Dobrovoľný príspevok: 0,10 € Neprešlo jazykovou úpravou

† Farský list

Číslo 1 9. január 2011

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Francúzsky kráľ svätý Ľudovít sa podpisoval na úradné listiny ako „Ľudovít z Poissy“. Na otázku, prečo sa nepodpisuje „Ľudovít z Paríža“, keď Paríž je dôležitejšie mesto ako Poissy, odpovedal: „Pre mňa ale nie. V Poissy, kde ma pokrstili, som sa stal Božím dieťaťom a dedičom nebeského kráľovstva a to je nekonečne viac, ako byť kráľom Francúzska.“

Každý človek má v živote nejaké plány: dokončiť rozostavaný dom, nájsť lepšiu prácu, zarobiť viac eur, kúpiť si nové auto, stráviť dovolenku v zahraničí, založiť si rodinu, úspešne ukončiť štúdium, nájsť životného partnera, získať zlatú medailu, prekonať svetový rekord a podobne.

Ale aj Boh má s nami nejaké plány. Sviatosť krstu, ktorú sme prijali ako niekoľkodňové deti, je najväčšou a najdôležitejšou milosťou, akú sme mohli dostať. Pri sviatosti krstu bola naša duša nielen očistená od dedičného hriechu, ale bola aj ozdobená milosťou posväcujúcou. A to je najväčšia krása, akú človek môže dosiahnuť. Takto okrášlených nás nebeský Otec prijal za svojich synov a za svoje dcéry. A na túto krásu nesmieme zabúdať celý nový rok 2011.

Pána Ježiša pokrstil Ján Krstiteľ v rieke Jordán. Aj sviatosť krstu má v sebe Boží plán pre človeka. A my ho máme objaviť, zamilovať si a splniť. Tak, ako Ježiš Kristus. Boh plánuje s nami aj v tomto roku to, čo píše svätý apoštol Pavol, keď napísal: „Lebo to je Božia vôľa, vaše posvätenie!“ (1Sol 4, 3). Teda Božia vôľa je, aby sme všetci pracovali na svojom zdokonalení, na svojom posväcovaní. Aby sme sa v nastávajúcom roku ešte viac priblížili k Pánu Bohu, mali ešte viac lásky v srdci.

Každý kresťan svojim krstom je povolaný k svätosti, ktorá je nutná pre dosiahnutie jeho cieľa, ktorým je nebo. Svätosť, to je zvelaďovanie a rozvíjanie toho, čo sme dostali pri sviatosti krstu. Keď sme boli pokrstení, Boh ozdobil našu dušu milosťou posväcujúcou, ktorou nám dal účasť na svojej láske a na svojom nadprirodzenom živote. Preto nás mohol nazvať svojimi synmi a dcérami. Pri sviatosti krstu vložil tiež do našej duše semienka svojich božských cností: vieru nádej a lásku. Taktiež aj mravné cnosti: spravodlivosť, múdrosť, mužnosť a opatrnosť. Tieto majú rásť, kvitnúť a rozvoníavať v nás celý nový rok.

Je na nás, aby sme tieto dary pestovali a takto sa posväcovali, aby sme dosiahli cieľ, pre ktorý sme boli stvorení.

Mgr. Rastislav Baka, farár

Poklona čestným okovám svätého a všechválneho apoštola Petra (16.január)

Svätá cirkev v tento deň slávi výročný sviatok na pamiatku toho veľkého dobrodenia, ktoré udelil Pán Boh svojim veriacim skrze to, že sv. apoštola Petra z okov, to jest z jeho reťazí, zázračne uvoľnil. Herodes Agrippa, vnuk Herodesa, ktorý pozabíjal nevinné deti v Betleheme, z milosti rímskeho cisára Kaligulu vládol v Júdskom kraji a volal sa kráľom. Aby mohol bezpečnejšie vládnuť, dbal o to, aby ulahodil a páčil sa židom. To nemohol ľahšie dosiahnuť, ako iba prenasledovaním kresťanov, zvlášť apoštolov a Kristových učeníkov. A tak Herodes prikázal, hovorí Skutky apoštolské, Jakuba, Jánovho brata, zabiť mečom, a keď videl, že sa to židom páči, zaumienil si chytiť aj Petra.

Keď dostal apoštola Petra do rúk, prikázal ho posadiť do temnice a odovzdal ho štvoritej stráži, každej zo štyroch vojakov, aby ho strážili, lebo po veľkonočných sviatkoch ho chcel predviesť pred ľud. A tak sedel Peter strážený vojakmi v temnici, no cirkev sa za neho bez prestania modlila k Bohu. Keď ho už Herodes mal predviesť pred ľud, sv. Peter tej noci spal medzi dvomi vojakmi, okovaný dvoma železnými reťazami a predo dverami stála stráž. A hľa, zjavil sa Pánov anjel, ktorého jas ožiaril celú temnicu. Keď pristúpil k spiacemu Petrovi, uderil ho do boku a zobudil ho. Anjel povedal Petrovi: „Vstaň rýchlo!“ A železné reťaze mu popadali z rúk. Ďalej anjel hovoril Petrovi, aby sa prepásal, obul a zaodel, čo aj urobil. „Pod' za mnou!“, povedal m ešte anjel a vyšiel z temnice. Peter išiel za anjelom, ale sám ešte nevedel, či to, čo sa s ním deje, je skutočne pravdou, alebo iba

snom. Obaja s anjelom prešli okolo prvej i druhej stráže a prišli k železnej bráne, ktorá viedla do mesta a tá sa im sama od seba otvorila. Spolu prešli ešte jednu ulicu, potom anjel od neho odstúpil a stal sa neviditeľným. Peter sa teraz spamätal a vravel: „naozaj viem, že Pán poslal svojho anjela a vyslobodil ma z Herodesovej ruky a zo všetkého, čo očakával židovský ľud.“ A keď tak rozmýšľal a hovoril, išiel tam, kde jeho príchod mal priniesť veľkú radosť, išiel do domu Márie, matky Jána zvaného Marek, kde bolo zhromaždené veľké množstvo veriacich na modlitbách za neho. Sv. Peter zabúchal na dvere domu, slúžka menom Rodé vybehla pozrieť, kto búcha, a keď po hlase spoznala Petra, od radosti zabudla odomknúť dvere, ale bežala naspäť do spoločenstva a hovorila, že pred dvermi stojí Peter. Tí, ktorí to počuli, jej hovorili: „Šalieš!“ Keď ona tiež trvala na svojom, hovorili, že to nie je Peter, ale že to musí byť jeho anjel. Peter neprestával búchať, a keď mu otvorili, všetci sa zadivili. Dal im znamenie, aby mlčali, a vyrozprával im, ako ho Boh vyviedol z temnice a kázal mu to oznámiť apoštolom. Potom sv. Peter odišiel na iné miesto.

Nasledujúce ráno bol medzi vojakmi veľký zmätok, kde sa mohol podieť sv. Peter. Herodes, keď sa dozvedel, že Peter unikol z temnice, veľmi sa rozhneval na stráž a kázal ju odsúdiť. Veriaci sa z takého zázračného Petrovho vyslobodenia z temnice nevysslovne tešili a vrúcne zaň ďakovali Pánovi a poučili sa z toho, že vo všetkých protivenstvách treba dúfať v Pána, ktorý môže pomôcť aj tam, kde je ľudská pomoc nemožná. Okovy, alebo reťaze, do ktorých bol zakovaný sv. Peter v temnici, sa potom dostali do rúk kresťanov a v Jeruzalemskej cirkvi boli chránené ako svätý poklad. V roku 439 jeruzalemský patriarcha Juvenalius podaroval tie reťaze gréckej cisárovnej Eudoxii z vďačnosti, že prišla do Jeruzalema a tu sa na svätých miestach prejavila ako veľmi štedrá. Jednu reťaz nechala cisárovná pre seba a druhú poslala do Ríma svojej dcére, ktorá sa tiež volala Eudoxia, a bola manželkou cisára Valentiniána III. Tá cisárovná sa z toho daru veľmi potešila a

ukázala ho vtedajšiemu rímskemu pápežovi Sixtovi III., ktorý hneď prikázal priniesť aj tú reťaz, ktorou bol sv. Peter prikovaný na príkaz cisára Nera. Tu sa ukázala Pánova ruka, lebo len čo sa tie reťaze priložili k sebe, obe sa hneď spojili, akoby to bola jedna reťaz urobená jednou rukou. Čo Pán Boh tak zázračne spojil, cisárovná nechcela rozdeliť, iba prikázala v Ríme postaviť peknú veľkú cerkev a uložiť v nej tie okovy sv. Petra, aby si ich ľudia uctievali. Poklone čestným okovám slávneho a všechválneho apoštola Petra sv. cirkev priznačila osobitne dnešný deň.

Skrze tie okovy sv. Petra urobil Pán Boh mnoho veľkých zázrakov, ako nám potvrdzujú hodnoverné svedectvá. Pretože sa splnil výrok sv. Augustína: „Ak už tieň sv. Petra mal liečiteľnú silu, o koľko viac ju budú mať jeho okovy.“ Rímsky pápeži zvykli piliny z okov sv. Petra posielat' kráľom a kniežatám, ktorí ich uzatvárali v zlatých krížikoch. Tie krížili nosili na krku a boli si istí ochranou sv. Petra. Sv. Gregor Veľký opisuje, že jeden veľmož v Lombardii sa z takého krížila vysmieval a chcel ho zlomiť. Tom ho ovládol zlý duch a tak ho mučil, až si zobral život. Iný veľmož pri dvore cisára Otta I., mučený zlým duchom, náročky prišiel do Ríma, aby sa tu dotknutím čestných okov oslobodil od diabla. Vtedajší rímsky pápež Ján XIII. Mu založil čestné okovy na krk a diabol od neho hneď odstúpil. Svedkom toho zázraku bol Teoorich, biskup mesta Metz, ktorý tým bol tak rozrušený, že neprestával prosiť, kým mu rímsky pápež nedaroval jedno ohnivo z Petrovej reťaze pre jeho cerkev. Zázraky čestných Petrových okov spomína aj kondák tohto sviatku, ktorý je nasledovný: „Skala Kristus Skalu viery oslavuje, svetlo učeníkov, prvého na prestole, lebo všetkých, Peter, volá oslavovať tvoje zázraky, čestné okovy a dáva odpustenie hriechov.“ – Milostivý Bože, ktorý si svätého a všechválneho apoštola Petra oslobodil z jeho reťazí a tak zázračne vyviedol z temnice, prosíme ťa, rozviaž putá našich hriechov a odvráť od nás každé zlo, aby sme ťa mohli chváliť a oslavovať po celý náš život i na veku vekov. Amen.

prevzaté z internetu

Žiadostivosť môže označovať každú silnú formu ľudskej túžby. Kresťanská teológia jej dala význam hnutia zmyslovej túžby, ktorá odporuje činnosti ľudskeho rozumu. Svätý Pavol ju stotožňuje s bojom, ktorý vedie „telo... proti duchu“. Pochádza z neposlušnosti prvotného hriechu. Vnáša neporiadok do morálnych schopností človeka, a hoci sama v sebe nie je vinou, pobáda človeka páchať hriechy. V človeku jestvuje napätie a odohráva sa boj náklonnosti medzi „duchom“ a „telom“. Tento boj patrí k dedičstvu hriechu, je jeho následkom a zároveň potvrdením. Je súčasťou každodennej skúsenosti duchovného boja.

Srdce je sídlo morálnej osobnosti: „Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá“ (Mt 15, 19). Boj proti telesnej žiadostivosti zahŕňa v sebe očisťovanie srdca a praktizovanie miernosti. „Čistí srdcom“ sú tí, čo svoj rozum a svoju vôľu dávajú do súladu s požiadavkami Božej svätosti najmä v troch oblastiach: v láske, v čistote alebo sexuálnej poctivosti, v láske k pravde a v pravej viere. Medzi čistotou srdca, tela a viery je vnútorná spätosť. Tým, čo majú „čisté srdce“, je prisľúbené, že uvidia Boha z tváre do tváre a že mu budú podobní. Čistota srdca nás už teraz robí schopnými vidieť všetko z hľadiska Boha a prijímať druhého ako „blížneho“; dovoľuje nám vnímať ľudské telo, vlastné i telo blížneho, ako chrám Ducha Svätého, prejav Božej krásy.

Pokrstení musí naďalej bojovať proti žiadostivosti tela a nezriadeným túžbam. S Božou milosťou dosiahne víťazstvo prostredníctvom čnosti a daru čistoty, lebo čistota umožňuje milovať úprimným a nerozdeleným srdcom; prostredníctvom čistého úmyslu, ktorý spočíva v zameraní na pravý cieľ: snaží sa prostým okom vo všetkom nájsť a plniť Božiu vôľu; prostredníctvom čistého pohľadu, vonkajšieho i vnútorného; ovládaním citov a obrazotvornosti; odmietaním akejkoľvek záľuby v nečistých myšlienkach, ktoré pobádajú k odvráteniu sa od cesty Božích prikázaní: „Pohľad vzbudzuje vášeň u nerozumných“ (Múd 15, 5); prostredníctvom modlitby.

Hriechy, ktoré môžeme spáchať proti tomuto prikázaniu: Vernosť v manželstve, cudzoložstvo, manželská čistota, čistota mimo manželstva

Modlitba rozviazania pút hriechu proti 9. Božiemu prikázaniu:

V mene Ježiša Krista teraz rozvážujem každú psychickú záťaž a každé démonské puto vo svojej rodinnej línii, ktoré sú výsledkom neposlušnosti mojich predkov. Rozvážujem hriech žiadostivosti v mojej rodovej línii, zlej túžby po manželke iného muža. Rozvážujem hriech žiadostivosti, zlej túžby po manželovi inej ženy. Rozvážujem hriech žiadostivosti tela, žiadostivosti očí a pýchy života. Rozvážujem hriech necudnosti, ľahkého obliekania sa, neresti a uvoľnených mravov.

o. Michal

Farské oznamy

- dnes, 9. januára sa o 15.00 hod. pomodlíme večiereň
  - takisto dnes 9. januára pozývame naše deti zo spoločenstva (Verní priatelia) a mládež (Čučoriedky) spolu s rodičmi do nášho pastoračného centra na mimoriadne spoločné „stretko“, ktorým chceme zavŕšiť uplynulý rok 2010. Stretnutie sa začne po večerni, ktorá bude o 15.00 hod.
  - v utorok 11. januára sa pred sv. liturgiou pomodlíme Moleben k bl. Vasilovi Hopkovi
  - v piatok 14. januára pozývame všetky deti farnosti na prvú detskú sv. liturgiu v novom roku. Opäť budeme pokračovať v zbieraní čiastočiek na diskos.
  - budúcu nedeľu, 16. januára bude pri sv. liturgiách naša vlastná farská zbierka.
  - v pondelok 17. januára pred sv. liturgiou sa budeme modliť Moleben k bl. P.P. Gojdičovi, keďže je 17.-teho v mesiaci
  - Milí žiaci a rodičia, Cirkev z poverenia Ježiša Krista už od svojho počiatku plní úlohu učiť všetky národy. Preto okrem všetkých inštitúcií, ktorými nám slúži, zároveň zakladá školy na všetkých stupňoch. Aj naša Cirkev k vám prichádza s ponukou. V Prešove na sídlisku Sekčov už šiesty rok pôsobí cirkevné Gymnázium bl. Pavla Petra Gojdiča. Tohto školského roku sme tiež otvorili základnú školu s materskou školou. Naším zámerom je ponúknuť v duchu odkazu nášho veľkého patróna komplexné vzdelanie a pomôcť vám vo výchove vašich detí od ich najútlejšieho veku až po prah dospelosti. Zárukou kvalitného vzdelania a výchovy je kvalitív kolektív pedagógov, ktorí svoju prácu chápe ako poslanie a službu. Chceme vás preto osloviť a pozvať Vaše deti do nášho kolektívu.
  - Zápis do **prvého** ročníka základnej školy bude už od **17. do 21. januára 2011.**
  - Otvárame aj **tretí a piaty ročník** základnej školy, preto sa od januára môžu na našu základnú školu hlásiť aj žiaci, ktorí budú v budúcom školskom roku nastupovať do **tretieho a piateho ročníka.**
  - Tešíme sa tiež na vašich **najmenších**, ktorých radi privítame v našej materskej škole. Potrebné informácie sa dozviete na internetovej stránke našej školy www.gojdic.eu
  - V **máji 2011** budeme prijímať **deviatok do prvého ročníka** nášho gymnázia.
- Tešíme sa na vaše deti a na spoluprácu s vami. Vedenie Gymnázia a Základnej školy materskou školou bl. Pavla Petra Gojdiča v Prešove